

Evropský sociální fond
Praha & EU: Investujeme do vaší budoucnosti

METODIKA PROGRAMU ŠKOLKY K2

S NÁVAZNOSTÍ NA PŘÍLEHLOU ZAHRADU

„Školní vzdělávací program Školky K2 - Rosteme s přírodou“

**Tento projekt je podpořen v rámci Operačního programu Praha - Adaptabilita a je spolufinancován
Evropským sociálním fondem**

Charakteristika výchovně-vzdělávacího programu

„Rosteme s přírodou – hledáme své místo ve světě“

Náš školní výchovně-vzdělávací plán „Rosteme s přírodou“ vychází z opakujícího se přírodního cyklu, který dává rámec také životu lidí a poskytuje jim pevné ukotvení v běhu světa. Běh přírodního času doplňují lidé vlastními zvyky, které z přírody a jejích proměn vycházejí. Opakující se svátky a opakující se usínání a probouzení přírody vytvářejí dohromady pevný řád, ve spirále jdoucí životní cyklus. Na této linii jsme vystavěli náš vzdělávací plán. Důraz v něm klademe na spontánní a radostné objevování přírody, její poznávání, z něhož postupně vychází pochopení zákonitostí přírody a jejich odraz v životě jednotlivce i společnosti. Poznávání přírody a častý pobyt v ní je naším základním prostředkem pro rozvoj dítěte. Svátky a tradice zprostředkovávají dětem základní hodnoty naší společnosti.

Naším cílem je vytvořit pro děti podnětné a přátelské prostředí, v němž naleznou inspiraci a chuť k poznávání a učení. Hlavní zásadou naší práce je respekt k osobnosti dítěte, podpora jeho vlastního osobnostního rozvoje. Zároveň podporujeme a sledujeme vývoj zdravých vztahů mezi dětmi. Nabízíme místa dětem různě znevýhodněným, čímž vychováváme k toleranci k odlišnostem. Preferujeme tvořivý přístup k činnostem, poznávání všemi smysly. Přírodu nejen poznáváme, ale i chráníme. Zahrada je plnohodnotnou součástí naší školky. Je pro nás prostorem pro realizaci výchovně-vzdělávacích programů. Učíme se udržovat své okolí v čistotě, třídit odpad, starat se o rostliny i zvířata. Chceme, aby naše zahrada byla přátelská nejen k nám, ale i k rostlinám a živočichům.

Zásadní je pro nás spolupráce s rodinou, která je vždy přínosná pro všechny zúčastněné. Nasloucháme potřebám rodičů, společně hledáme cesty k řešení problémů, navzájem si pomáháme a inspirujeme se. Oceňujeme aktivní přístup rodičů, organizujeme komunitní akce pro celou rodinu. Spolupracujeme však také z řadou odborníků, kteří nám pomáhají náš ŠVP doplňovat a dále rozvíjet a podporují nás také při řešení nejrůznějších problémů. Náš výchovně-vzdělávací plán vychází z RVP MŠMT a zohledňuje specifika práce s dětmi od 2 do 4 let.

Integrované bloky

- 1. Už chodím do školky**
 - **Moje nová školka**
 - **Poznáváme zahradu**

- 2. Podzim**
 - **Kdo je ježek**
- 3. Zima**
 - **Adventní čas**
 - **V zimě sněží**
 - **Masopust**
 - **Kdo jsem a čím chci být**
- 4. Jaro**
 - **Příroda se probouzí**
 - **Jaro a mláďata**
 - **Velikonoce**
 - **Jak žijí stromy**
- 5. Léto**
 - **Kdo je krtek**
 - **Včela**
 - **Slunce**

PODZIM

Integrovaný blok: Moje nová školka

V rámci prvního integrovaného bloku se děti seznámí s prostředím školky, s učitelkami a pečovatelkami a také s ostatními dětmi. Blok je zaměřen na co nejrychlejší a nejsnadnější adaptaci.

Vzdělávací cíle:

- Získání relativní citové samostatnosti (1. 2. 3 b)
- Rozvoj schopnosti sebeovládání (1. 2. 3 c)
- Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému (1. 3. a)
- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností (1. 1. e)
- Rozvoj jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) (1. 2. 1.a)

Očekávané výstupy:

- Dítě je během dne klidné, nepláče, je spokojené.
- Dítě zvládne základní orientaci ve školce.
- Dítě spolupracuje.
- Dítě zvládne uvítací písničku – s dopomocí.
- Ukončená adaptace:
 - ✓ Sociální: dokáže se odloučit od rodičů, má přátele, zapojuje se, hraje si s ostatními, cítí se dobře. Zná jména učitelů a dětí, samo za nimi přichází.
 - ✓ Emocionální: chodí zvesela, cítí se dobře
 - ✓ Vlastní iniciativa: vyjadřuje své požadavky, samostatně řeší problémy, ptá se dětí, jestli si s ním budou hrát
 - ✓ Pravidla: akceptuje denní program a skupinová pravidla,

Vzdělávací obsah:

a) Seznamujeme se

Při 1. příchodu dětí se učitelka každému osobně představí, pohladí ho, podá mu ruku nebo jinak naváže kontakt.

Komunitní kruh

První společná aktivita se odehrává v komunitním kruhu, který se později stane pravidelnou součástí denního programu. Děti s učitelkou si povídají, co je ve školce čeká. Cílem je vzbudit v dítěti zvědavost a vést k pozitivnímu očekávání.

Jak se jmenujeme

Každý se představí, řekne své jméno, případně ho řekne učitelka. Poté obejde kruh a s pohlazením oslovuje jednotlivé děti – „to je Hanička apod.“

Děti mají za úkol ukázat vždy na toho, koho učitelka jmenuje. Tato aktivita se opakuje i v dalších dnech.

Uvítací písnička

Seznámíme děti s uvítací písničkou, snažíme se je zapojit. Opakujeme každý den.

„Dobré ráno, dobrý den, dneska máme krásný den. Ručičky jsou na tleskání (tleskáme), nožičky jsou na dupání (dupeme). Dobrý den, dobrý den, dneska si to užijem.“

b) Prohlížíme si školku

Projdeme společně školku. Děti v jednotlivých místnostech hádají, co kde budou dělat (jídelna – jídlo, třída – hraní apod.) Také zmíníme některá pravidla, ještě lépe k nim děti přivedeme otázkou – na co jsou umyvadla? Kdy si myjeme ruce apod. V dalších dnech můžeme vždy jedno dítě vyzvat, aby bylo průvodcem a dovedlo nás na správné místo.

Hrajeme si – volná hra

Ve třídě ukážeme dětem, kde jsou uloženy jaké hračky. Vyzveme děti, aby si vybraly hračku, která se jim nejvíce líbí. Mohou si teď podle chuti hrát. Necháme dětem volnost, ty které si samy nehrají, se snažíme zapojit.

Můžeme děti vyzvat, aby si přinesly z domova vlastní hračku nebo třeba knížku ke společnému čtení.

Jakou mám značku

Učíme se poznávat svou značku. Např. ji hledáme mezi ostatními, pověsíme si ji na nástěnku atd.

V dalších dnech aktivity podle potřeby opakujeme.

Pravidla

Snažíme se děti postupně přivést také ke stanovení pravidel. Nejlépe, pokud se dětem podaří alespoň některá pravidla formulovat samy. Nejprve se zaměříme na zvládnutí základních pravidel, postupně je doplňujeme.

Základní pravidla ve Školce K2

- Jsme kamarádi.
- Uklízíme po sobě hračky.

- Umíme pozdravit, poprosit, poděkovat.

Jídelna

- Uklízíme po sobě
- Chodíme pomalu

Chodba

- Chodíme pomalu.

Šatna

- Svoje věci mám u své značky

c) Ve školce je nám dobře

V prvních dnech nabízíme dětem rozličné aktivity, které je baví, přinášejí jim potěšení a zábavu. Hlavním cílem je vytvořit přátelské prostředí, poznávání se navzájem.

d) Společná reflexe

Zhruba po měsíci zkusíme dětem během komunitního kruhu položit některé otázky, reflektující jejich pobyt ve školce. Jedním z cílů adaptace je pochopit rozdíl mezi domovem a školkou, k tomu také některé otázky směřují.

Jak se mi ve školce líbí?

Co je tu jiného než doma?

S kým si hraju?

Kdo jsou mí přátelé?

V čem je rozdíl mezi maminkou a učitelkou?

Co to znamená „dítě ze školky“?

Čím se liší průběh dne doma a ve školce?

Co můžeme, co smíme a co musíme dělat ve školce?

Proč chodím do školky?

Jak jsem se stal dítětem ze školky?

Jaké mám pocity?

PODZIM

Integrovaný blok: Poznáváme zahradu

Na začátku školního roku se děti seznamují nejen se školkou, ale i se školní zahradou. Objevují ji, poznávají rostliny a živočichy, kteří se tu vyskytují. Dozvídají se o pravidlech pobytu. Tento blok doplňuje IB Moje školka, navzájem se mohou prolínat.

Vzdělávací cíle:

- rozvoj a užívání všech smyslů (1. 1. c)
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání (1. 2. 2 a)
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, tvořivého sebevyjádření) (1. 2. 2 b)
- posilování přirozených poznávacích citů (1. 2. 2 c)
- vytváření základů pro práci s informacemi (1. 2. 2 f)
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit (1. 2. 3 e)
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu (1. 5 a)
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách (1. 5 f)

Očekávané výstupy:

- Děti bezpečně poznají 3 živočichy, které lze pozorovat na zahradě školky.
- Děti bezpečně poznají 3 rostliny, které rostou na zahradě školky.
- Každé dítě má svůj „atlas zahrady“.
- Děti znají pravidla pobytu na zahradě.
- Děti umí zazpívat písničku o jablíčku.
- Děti bezpečně poznají jablko a ví, jak se jmenuje strom, na kterém roste.

Vzdělávací obsah:

a) Jak se nám na zahradě líbí?

Procházka po zahradě

Jdeme všichni společně na zahradu. Projdeme se po ní, ukážeme si, kde co je. Seznámíme děti s pravidly pobytu. Varujeme před riziky.

Volná hra

Během volné hry dáme dětem možnost vybrat si, co je na zahradě zajímavé, kde a s čím si chtějí hrát.

Po ukončení volné hry si povídáme, kdo co objevil. Jaká naše zahrada je? Jak se vám líbí, co vám tu chybí, jak voní, jaké má barvy apod. Pokusíme se zapojit všechny smysly.

Naše zahrada – výtvarná činnost

Na velký balicí papír zpracovávají děti společně obrázek zahrady. Mají k dispozici tempery, lepidlo, nůžky apod. a vyzýváme je k používání materiálů přímo ze zahrady. Mohu lepit písek

i listy a květiny, mohou barvit papír pomocí hlíny, trávy, květin. Vzniklý obrázek by neměl zachytit vzhled zahrady, spíše dojem, který vytváří. To jak působí na naše smysly. V závěru provedeme reflexi, proč a jak jsme tvořili. Společný výtvar vystavíme.

b) Nejsme na zahradě sami

Místečko, které se mi líbí

Po příchodu na zahradu vyzveme děti, aby si vybraly místečko, které se jim nejvíce líbí, posadily se tu a chvíli se rozhlížely. Učitelka obchází děti a provádí s nimi individuálně krátkou reflexi, co a proč se nám na místě líbí? Jaký z něj máme pocit. Můžeme pro místo vymyslet i krátké jméno a umístit cedulku se jménem i se jménem dítěte.

Nejsme na zahradě sami

Povídáme si společně, o tom, jestli jsme si všimli nějakých živočichů, kteří na zahradě žijí. Pátráme po dalších. Používáme lupy. Snažíme se podle atlasů určovat, jaké živočichy jsme našli. Obracíme kameny, prohlížíme stromy. Hledáme pobytové stopy (krtinec, pířka apod.) Díváme se i do nebe. Připomínáme, neubližujeme ostatním živočichům, je to také jejich zahrada.

Kdo žije na „mém“ místečku?

Vyzveme děti k tichému pozorování jejich vybraného místečka. Mohou si lehnout do trávy a pozorovat jen malý kousek přímo z blízka. Koho vypátraly?

Můj zahradní atlas – živočichové

Děti samy malují živočichy, které viděly. K vlastním obrázkům si následně mohou přilepit obrázek konkrétního živočicha a učitelka napíše i jeho jméno. Jednotlivé kartičky založí do desek.

c) Co tu roste?

Čtení O jabloňce

Společně si čteme knížku E. Petišky O jabloňce. Jaké má jabloň plody, Jak se jmenují? Kdy zrají? Svačíme jablka.

Zpíváme o jablíčku

*Koulelo se koulelo,
červené jablíčko,
komu ty se dostaneš,
má zlatá Ančičko.
Koulely se koulely,
dvě naproti sobě,
komu bych se dostala,
než Honzíčku tobě.*

Máme jabloň na naší zahradě? Pojdme ji najít.

Hledáme a poznáváme rostliny

Procházíme zahradou a poznáváme rostliny. Používáme atlasy a knihy.

Můj zahradní atlas – rostliny

Pokračujeme v tvorbě atlasu. Sbíráme lístky rostlin a zakládáme k vylisování. Později dolepíme na další stránky atlasu a dopíšeme názvy.

PODZIM

Integrovaný blok: Kdo je ježek

Integrovaný blok je zaměřen na jednoho z běžných živočichů patřících do naší přírody. Děti se s ním mohou setkat i ve městě. Ježek má charakteristické rysy, podle kterých ho lze snadno rozeznat. Děti bývá oblíben, proto jsme si ho zvolili jako námět pro celý jeden integrovaný blok.

Vzdělávací cíle:

- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování) (1.2.2.c)
- Seznamování s přírodním prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu (1.5.a)
- Rozvoj řečových schopností, jazykových dovedností (1.2.1.a)
- Rozvoj paměti a pozornosti (1.2.2.a)
- Zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (1.1.b)
- Rozvoj kooperativních dovedností (1.3.f)

Očekávané výstupy:

- Děti bezpečně odliší ježka od pěti dalších živočichů na základě jeho charakteristických znaků.
- Děti znají základní údaje o ježkově životě, dokáží o něm říci 3 údaje.
- Děti ví o důležitosti ježka v systému přírody.
- Děti dokáží vysvětlit střídání aktivity a odpočinku v přírodě i v životě lidí. Vědí o zimním spánku různých zvířat, ale i o zimním odpočinku rostlin.

Vzdělávací obsah:

a) Seznámení s životem ježka

(výstup: Děti znají základní údaje o ježkově životě, dokáží o něm říci 3 údaje.)

Rozhovor o ježkovi, práce s knihou, sledování krátkých příběhů o krtkovi a ježkovi

Co to je za zvíře? (nad figurkou ježka, nad obrázky, které leží volně na zemi/stole)

Už jste někdy ježka viděli? Kde žije? Co loví, co má rád k jídlu?

Co má na zádech? Proč se stočí do klubíčka?

Co dělá v zimě? Proč se zahrabává do listů?

Nosí na bodlinách jablíčka?

Které zvíře v zoo je mu podobné?

Společné hledání ježka, prohlížení a pojmenování jeho znaků, četba zajímavostí, četba, hledání příběhů, pohádek s tematikou ježka

Promítání fotografií, krátké přírodopisné filmy, případně animované příběhy o Krtkovi (Krtěk a ježek)

b) Jak ježek vypadá

Tvořivé činnosti inspirované ježkem

(výstup: Děti bezpečně odliší ježka od pěti dalších živočichů na základě jeho charakteristických znaků.)

Vymodelování ježka z keramické hmoty, individuální práce (osahat si tvar jeho těla a vyzkoušet si, že bodliny z párátek píchají)

Papírový ježek – kresba pastelkou na papírovou šablonu + koláž, lepení papírových bodlin, individuální práce

Ježek z modelíny k uložení do listí, indiv. + společná práce

Ježek ze suché trávy, společná práce

Bramborový ježek, skupinová práce

Spolupráce s rodiči – prosba o výrobu ježků z kaštanů

c) O ježkovi

Pohybové a řečové hry

(výstup: Děti dokáží vysvětlit střídání aktivity a odpočinku v přírodě i v životě lidí. Vědí o zimním spánku různých zvířat, ale i o zimním odpočinku rostlin.)

Leze ježek – básnička s pohybovým doprovodem

Tiše, děti, ježek spí (říkanka s honičkou)

Ježek a užovka – básnička s pohybovým doprovodem

Schovávání a zahrabání ježků = děti v listí (hromada novin) + povídání, jak se asi ježek v listí cítí, proč to dělá, hra na podzim (ježek usíná), zimu (spí), jaro (ježek se probouzí)

Doprovodná báseň Zavírám, zavírám les

d) Rozšíření vědomostí o ježkovi

(Výstup: Děti ví o důležitosti ježka v systému přírody.)

Doprovodný program Lesů hl. m. Prahy Když les usíná (povídání o ježkovi, fotografie, živý ježek ve třídě, možnost si ho pohladit, očichat)

ZIMA

Integrovaný blok: Adventní čas

V rámci tohoto bloku se děti seznamují s tradicemi adventního času. Podporujeme radost z očekávání něčeho výjimečného, těšíme se společně na vánoční svátky.

Vzdělávací cíle:

- Zdokonalování dovedností v oblasti jemné motoriky (1. 1. b)
- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) (1. 2. 1. a)
- Rozvoj paměti a pozornosti (1. 2. 2 a)
- Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije (1. 4. e)

Očekávané výstupy:

- Děti dokáží vyjmenovat 3 vánoční atributy.
- Děti umí zazpívat alespoň 1 koledu.
- Děti si vyrobí vánoční přání nebo vánoční ozdobu.
- Děti umí na obrázku pojmenovat Mikuláše, anděla a čerta.

Vzdělávací obsah:

a) Advent

(výstup: Děti umí zazpívat alespoň 1 koledu)

Adventní věnec – pracovní činnost

Všichni společně vyrábíme stylizovaný adventní věnec (noviny, toaletní roličky, krepeový papír).

Celý advent nás tento věnec bude provázet při ranním komunitním kruhu.

Co je advent

Povídáme si nad adventním věncem. Prostřeme si na zem (představujeme si, že je to stůl) slavnostní ubrus (velký šátek) a položíme na něj věnec, v kruhu kolem věnce si postupně povídáme o adventu a Vánocích. (doba těšení, čekání na příchod Ježíška). Každé pondělí „zapalujeme“ další adventní svíčku.

Koledy

Učíme se společně po celý advent zpívat vánoční koledy.

b) Mikuláš

(výstup: Děti umí na obrázku pojmenovat Mikuláše, anděla a čerta.)

Sv. Barbora

Svátek svaté Barbory předchází Mikuláše. Na zahradě řežeme barborky do vázy, sledujeme, jestli nám ve školce vykvetou.

Kdo je Mikuláš

Společně si prohlížíme obrázky od J. Lady se zimními motivy a s postavou Mikuláše. Kdo to je? Co dělá? Koho obdaruje? Co dělá čert? (trestá špatné skutky – je spravedlivý), anděl, Mikuláš (obdarují hodné lidi) – povědomí dětí o dobrém a špatném chování.

Postavy Mikuláše, anděla, čerta – pracovní činnost

Vyrábíme z papíru čerta, Mikuláše, anděla (s využitím roliček). Individuální práce.

Mikulášské písničky a říkanky

Čertovská polka

*Když se čerti rozzlobili, kopýtkem si dupli, ocáskem si zatočili a do kola hupli.
Do kola se točili jen tak bez okolků, vpravo, vlevo tancovali tu čertovskou polku.*

Mik, Miku, Mikuláš

*Mik, Miku, Mik, Miku, Mikuláš, přišel s čertem na koláč, Mik..., přinesl nám zimní čas.
Když Mikuláš naděluje, čertík za ním poskakuje, Mik..., přinesl nám zimní čas.*

Čerte, čerte, čertisko

Čerte, čerte, čertisko, špinavé máš vousisko, dlouhý ocas, ostré rohy a kopyto místo nohy.

Sv. Lucie

Na svátek svaté Lucie chodí lucky ometačky s dlouhými bílými nosy a dívají se, jestli je doma uklizeno, a tak ve školce také uklízíme, abychom od lucek nedostali peroutkou (vysvětlíme, co to je, příp. ukážeme) nebo metličkou

Hra na lucky – po uklizení si skupina dětí (příp. učitelky) přehodí bílé šátky a vejdou do třídy, kde kontrolují, zda je uklizeno, můžou děti honit a „vyplácet metličkou“

c) Vánoce

(výstup: Děti dokáží vyjmenovat 3 vánoční atributy. Děti si vyrobí vánoční přání nebo vánoční ozdobu.)

Vánoční atributy

Připravíme si několik vánočních atributů, případně jejich obrázků – jmelí, dárky, stromek, ptáme se dětí, zda předmět znají, zda ho mají doma, vysvětlujeme symboliku. Čteme si knížku Vánoce od Terezy Říčanové.

Betlém

Postavíme s dětmi jednoduchý papírový betlém. Vysvětlujeme, proč a ke komu lidé spěchají s dárky. Ukazujeme miminko – Ježíška.

Živý betlém

Vybranou panenku položíme na polštář a sami si zahrajeme na živý betlém. Vyzveme děti, aby si představily, že se ocitly v Betlémě právě ve chvíli, kdy se narodil Ježíšek. Ať se zamyslí, jaký dárek by mu přinesly a také si na to zahrajeme. Děti přichází společně k „Ježíškovi“ jako by nesly dárky a pokládají k němu. Pak si společně povídáme, co kdo Ježíškovi přinesl a proč. Zkusíme ještě jednou se zpěvem koled.

Vánoční přání – výtvarná činnost

Vyrábíme vánoční přání. Např. frotáž voskovkami, koláž – svíčka ze stuh, plamínek z krepového papíru, dolů mech apod.

Vánoční ozdoba

Vykrajování tvarů z plátek včelího vosku. Přidáme mašličku k zavěšení.

Stromeček na zahradě

Na zahradě zdobíme stromeček pro zvířátka – mrkev, jablíčka, lojové kouličky pro ptáčky. Pak u něj zazpíváme koledy a popřejeme našim neviditelným sousedům pěkné Vánoce

Doprovodné programy:

Divadelní představení Jak chtěl skřítek zaspát Vánoce, Divadlo Kukadlo.

ZIMA

Integrovaný blok: V zimě sněží

Během integrovaného bloku se děti seznámí s projevy zimního počasí. Dozvědí se, co je sníh a led a co se děje v přírodě v zimě.

Vzdělávací cíle:

- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování) (1.2.2.c)
- Seznamování s přírodním prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu (1.5.a)
- Rozvoj a užívání všech smyslů (1.2.1.a)
- Rozvoj řečových schopností, jazykových dovedností (1.2.1.a)
- Zdokonalování dovedností v oblasti jemné i hrubé motoriky (1.1.b)
- Ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí (1.1.b)
- Rozvoj kooperativních dovedností (1.3. f)
- Rozvoj a kultivace představivosti a fantazie (1.2.2. a)

Očekávané výstupy:

- Děti dokáží rozpoznat léto a zimu na základě 3 odlišných znaků.
- Děti umí odpovědět na otázku, z čeho vzniká sníh a za jakého počasí.
- Děti rozliší studené a teplé.
- Děti dokáží seřadit tři předměty podle velikosti.

Vzdělávací obsah:

a) Co je sníh?

(výstup: Děti umí odpovědět na otázku, z čeho vzniká sníh a za jakého počasí. Děti dokáží rozpoznat léto a zimu na základě 3 odlišných znaků. Děti dokáží seřadit tři předměty podle velikosti.)

Rozhovor nad zimním a letním obrázkem J. Lady

Podíváme se společně na obrázky a povídáme si, co na nich vidíme, jaké je roční období, podle čeho ho poznáme. Co v zimě pokrývá často zemi? Jak sníh vzniká (v mracích zmrzne voda – je to vlastně ledový krystalek). Co můžeme na sněhu dělat? V čem je zábavný a v čem může být nebezpečný?

Sněhulák – výtvarná činnost

Modelujeme sněhuláka z modelíny. Každé dítě si připraví 3 kouličky a pokusí se je seřadit od největší po nejmenší. Pak je sestaví na sebe a sněhuláka dokončí.

Sněhulák – básnička s pohybem

Sněhulák je panáček, (ukazujeme „stříšku nad hlavou“)

má na hlavě plecháček. (poklepeme si rukou o hlavu)

Místo očí uhlíky (ukazujeme oběma rukama na oči)

a až dolů knoflíky. (jednou rukou naznačujeme řadu knoflíků)
Chodí, chodí bos, (tři velké kroky na místě)
má červený nos! (náznak velkého špičatého nosu)

Poznáváme skutečný sníh

Venku postavíme společně sněhuláka. Pojmenujeme ho, a když jdeme ze zahrady dovnitř, pozdravíme ho.

Hrajeme si se sněhem. Jaký je sníh na dotek?

Trochu sněhu si vezmeme do školky a pozorujeme, co se z něj v teple stane.

b) Příroda pod peřinou

(výstup: Děti rozliší studené a teplé.)

Poznáváme studené a teplé – rozhovor, hra s obrázky

Venku jsme se dotýkali sněhu – jaký byl?

Po třídě rozmístíme kartičky s obrázky věcí teplých a studených. Děti mají za úkol přinést vždy něco teplého nebo naopak studeného (vločka, zmrzlina, limonáda s ledem, rampouch, sněhulák/ sluníčko, oheň, rukavice, zvíře apod.)

Příroda pod sněhem – rozhovor, hra

Sníh studí, jak se asi cítí rostliny a zvířata, když je zasype sníh? Zkusíme si na to zahrát.

Děti chodí a běhají po třídě, když učitelka zavolá, pozor zvířátka začíná zima, musí se schoulit někde do úkrytu, tak jako zvířátka v přírodě.

Zvířátkům a rostlinám v zimě není teplo, ale sníh je chrání před ještě větší zimou, před velkými mrazy. Sníh je peřina, pod kterou příroda odpočívá. (můžeme připomenout, až budeme děti ukládat k odpolednímu spánku)

Sněhová peřina – tvořivá činnost

Vyrábíme sněhovou peřinu pro přírodu. Každý si vybere jednu čtvrtku (různě zastřižené tvary, zaoblené rohy apod.) a tu bleděmodrou pastelkou vyzdobí podle vlastních představ tak, aby se pod ní zvířátkům a květinám dobře spalo. Mohou nakreslit cokoli, vločky, kolečka, puntíky, čárky nebo květiny a zvířátka. Cokoli podle fantazie.

Honička na mrazíka

Děti se honí. Jeden je mrazík, koho se dotkne, musí znehybnět. Jiný je jarní sluníčko a ten dotykem rozmrazí.

ZIMA

Integrovaný blok: Masopust

Seznámení s jedním ze starých lidových obyčejů dětem přibližuje souvislosti mezi životem lidí a děním v přírodě. Téma převleků nabízí možnost uvažovat o své vlastní identitě.

1. Vzdělávací cíle:

- Rozvoj a užívání všech smyslů (1.2.1.a)
- Rozvoj řečových schopností, jazykových dovedností (1.2.1.a)
- Zdokonalování dovedností v oblasti jemné i hrubé motoriky (1.1.b)
- Ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí (1.1.b)
- Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, tvořivého sebevyjádření) (1.2.2.b)
- Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije (1.4.e)
- Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) (1.2.3.a)

2. Očekávané výstupy:

- Děti dokáží jednoduše vysvětlit, co je masopust, v jakém ročním období a jak ho slavíme.
- Děti dokáží zopakovat jednoduchou říkanku a rytmicky ji doprovodit.
- Děti dokáží jmenovat alespoň 2 ingredience, které jsou při výrobě koblih potřeba.
- Děti rozliší sladkou a slanou chuť a umí ke každé přiřadit 2 potraviny.

3. Vzdělávací obsah:

a) Kým bych chtěl být

(Výstup: Děti dokáží jednoduše vysvětlit, co je masopust, v jakém ročním období a jak ho slavíme.)

Rozhovor o masopustu a jeho významu

Masopust, oslava před postním obdobím, čas začínajícího loučení se zimou, těšení se na jaro. Je spojen s karnevalem, tancem, radováním, uvolněním, fantazií, převleky.

Čím nebo kým bych chtěl být, kdybych se mohl proměnit? Proč by se mi to líbilo? Rozhovor s dětmi na dané téma. Masopust nám umožní se vytouženou postavou chvíli stát.

Maska – tvořivá činnost

Výroba masek – škrabošek – medvěda, lišky, případně jiná podle fantazie. Barvení prsty nebo houbičkou na papírovou šablonu.

b) Slavíme odchod zimy

(Výstup: Děti dokáží zopakovat jednoduchou říkanku a rytmicky ji doprovodit.)

Výroba chřestítek – rukodělná činnost

Obaly od kinder vajíček plníme čočkou, rýží, kamínky – zpíváme, tančíme a doprovázíme se na tyto jednoduché nástroje.

Říkanka s pohybem a rytmizací

Medvěde, medvěde, čert pro tebe pojede,

s drátovaným měchem stojí za ořechem,
s drátovaným talířem budeš v pekle malířem.

c) Masopustní rej

(výstup: Děti rozliší sladkou a slanou chuť a umí ke každé přiřadit 2 potraviny.

Děti dokáží jmenovat alespoň 2 ingredience, které jsou potřeba při výrobě koblih.)

Převleky

Na hromadu připravíme různé oblečení, šály, šátky, záclony. Děti mají své vyrobené škrabošky, podle toho, za co půjdou (připomínáme tradiční masopustní převleky – kominík, medvěd, bába...). Děti si s dopomocí tvoří převleky.

Taneční rej

Tančíme v maskách s veselou hlasitou hudbou. Představujeme jednotlivé masky.

Masopustní koblihy

Ochutnáváme masopustní koblihy, zkoumáme jejich chuť, zkoušíme ji slovně popsat. Všímáme si rozdílných barev a chutí náplní. Vyprávíme si, z čeho, jak a kdo je vyrábí. Ochutnáváme kousky sýra. Co je sladké a co slané?

d) Zahánění zimy – výroba zvukového panelu

Na zahradě společně vyrobíme zvukový panel – na tyč navěsíme pokličky, pánve, staré hrnce, plastové a dřevěné předměty, pak na ně hrajeme tyčkami nebo věcmi z různých materiálů. Všímáme si rozdílnosti zvuků. „Rámusem“ zaháníme zimu pryč, „jemnými zvuky“ voláme jaro.

ZIMA

Integrovaný blok: Kdo jsem a čím chci být

Během integrovaného bloku děti poznávají samy sebe, uvědomují si svou identitu a přemýšlí o společenských rolích. Seznámí se s několika povoláními a jejich náplní práce.

Očekávané výstupy:

- Děti dokáží poznat výpravčího, průvodčího a poštovního doručovatele na základě 3 znaků.
- Děti umí odpovědět na otázku, co a proč tito lidé dělají.
- Děti umí odpovědět na otázku, co nebo koho mají rádi.
- Děti umí zazpívat písničku Jede, jede poštovský panáček.

Vzdělávací cíle:

- Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity) (1. 2. 3 a)
- Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem (1. 3. b)
- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (1. 3. c)
- Seznamování se světem lidí, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije (1. 4. e)

Vzdělávací obsah:

a) Kdo jsem

(výstup: Děti umí odpovědět na otázku, co nebo koho mají rádi.)

Co mám rád

Co máte rádi? Každý postupně řekne své jméno a co má rád. (Jmenuji se Honzík a mám rád auta). Pokud děti dobře zvládají, můžeme zopakovat několik kol.

Já – výtvarná činnost

Děti se postupně lehnou na velký kus papíru a učitelka je obkreslí a vystřihne. Děti pak mohou svou postavu zdobit, obléct, nakreslit, co mají rádi – tak aby se samy sobě líbily.

Společenské role – hra

Paní učitelka vyvolává – příběhnou ke mně všechny holky, kluci, sestry, bratři, děti, vnučata apod. Děti příběhnou vždy podle zadání.

Čím budu

Povídáme si. Už teď jste sestry, bratři, kluci, holky apod. ale jednou budete i něčím jiným – manžel, máma apod. Budete mít i nějaké povolání. Už víte, čím byste chtěli být? Jaká povolání znáte?

Domácí úkol

Zjistěte, jaké povolání mají vaši rodiče a co v práci dělají.

b) Povolání

(výstup: Děti dokáží poznat poštovního doručovatele na základě 3 znaků a popsat, co je jeho úkolem. Děti umí zazpívat písničku Jede, jede poštovský panáček.)

Povídáme si – co jsme zjistili o povolání svých rodičů? Proč se chodí do práce (peníze pro jednotlivce a zároveň přínos pro ostatní).

Poštovní doručovatel

Vysvětlení na příkladu poštovního doručovatele. Co je jeho úkolem, jak ho poznáme?

Ukazujeme si obrázky poštovních doručovatelů v knížkách. Chodí i k vám domů poštovní doručovatel?

Jede, jede poštovský panáček – písnička s hudebními nástroji

Jede, jede poštovský panáček, jede, jede poštovský pán.

Vzadu má truhličku, vpředu má trubičku, jede, jede do Rokycan.

Jede, jede poštovský panáček, jede, jede poštovský pán.

Vpředu má koníčky jako dvě rybičky, jede, jede do Rokycan.

Poštovní schránka a dopisy – výtvarná činnost + hra

Společně si z krabice vyrobíme poštovní schránku. Ukazujeme si na obrázcích tu skutečnou: jakou má barvu a tvar, my si svou vlastní můžeme nabarvit a ozdobit, jak chceme. Individuálně pak „píšeme“ dopisy s přáním (zahrát si nějakou hru, zazpívat

písničku apod.), zdobíme si je, lepíme na ně známky a vhadujeme do naší schránky. Pak si zahrajeme na poštu: Dopisy ze schránky vysypeme na stůl, dáváme na ně razítka, dáme je do brašny. Každé z dětí může být chvíli pošťák a doručuje dopisy ostatním, kteří mohou „bydlet“ v domečcích z pěnových kostek, nebo sedět na koberci či kolem stolu. Společně si pak dopisy čteme a plníme přání.

Doručení dopisu

Před spaním se podíváme na úryvek z filmu Krtek ve městě (doručení dopisu).

Poštácká pohádka – K. Čapek

Možno na pokračování nebo před spaním.

c) Kdo je výpravčí a průvodčí?

(výstup: Děti dokáží poznat výpravčího a průvodčího na základě 3 znaků a popsat, co je jejich úkolem.)

Veselá mašinka – J. Čarek

Společně si čteme a prohlížíme ilustrace. Povídáme si a vysvětlujeme, co na obrázcích vidíme.

Výpravčí a průvodčí

Kdo to je výpravčí a kdo průvodčí? Co a kde dělají? Jak je poznáme?

Prohlížíme si knihy, encyklopedie vlaků a obrázky s ilustracemi či fotografiemi povolání .

Hra na jízdu vlakem

Jede, jede mašinka, kouří se jí z komínka, jede, jede do daleka, tam na děda (teta, babička...) čeká

V „hadovi“, nejlépe s pomocí lana, kterého se držíme, „cestujeme“ po třídě/zahradě, někdo čeká „na nádraží“ a vždy, když ho pojmenujeme, „přistoup“ do vlaku. Když jsme všichni, pokusíme se, aniž bychom se pustili lana, a tedy vystoupili z vlaku, procestovat celou školku/zahradu.

Hra na výpravčího a průvodčího

Z židliček si sestavíme vlak, děti se postupně střídají v roli výpravčího a průvodčího, aby si tato povolání vyzkoušeli, ostatní jsou cestující.

Vlak – výtvarná činnost

Na velký arch balicího papíru namalujeme obrys vagonu, formou koláže mu dolepíme kola a do oken cestující.

Pohádky o mašinkách od P. Naumana

Četba na pokračování před spaním + projekce vybraného dílu/dílů stejnojmenného seriálového Večerníčku natočeného podle této knižní předlohy

d) Další povolání

Povídáme si s dětmi, kdo co dělá (pekař, kuchař, policista, řidič apod.) Máme-li možnost, pozveme některého z rodičů, aby nám představil své povolání.

Řidič a policista

Hrajeme si na zahradě na řidiče a policisty. Děti jezdí na odrážedlech, učitelka je policistka a řídí dopravu.

Doprovodný program

Pozveme do školky městského strážníka.

JARO

Integrovaný blok: Příroda se probouzí

Integrovaný blok je inspirovaný proměnami přírody na konci zimy a příchodem jara. Seznamuje děti s projevy jara a s jarními posly. Děti se dozvídají o rostlinách kvetoucích na jaře i o jejich přezimování. Poznávají ptáky, jejich život v zimě i na jaře.

Vzdělávací cíle:

- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování) (1.2.2.c)
- Seznamování s přírodním prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu (1.5.a)
- Rozvoj a užívání všech smyslů (1.2.1.a)
- Rozvoj řečových schopností, jazykových dovedností (1.2.1.a)
- Zdokonalování dovedností v oblasti jemné i hrubé motoriky (1.1.b)
- Ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí (1.1.b)

Očekávané výstupy:

- Děti dokáží rozpoznat jaro a zimu na základě 5 odlišných znaků
- Děti rozliší 5 zvuků pocházejících z přírody od 5 zvuků tvořených lidskou činností
- Děti ví o odletu ptáků do teplých krajín a dokáží vysvětlit jeho důvody
- Děti bezpečně rozpoznají sněženku od dalších 5 květin na základě jejich charakteristických znaků
- Děti dovedou vysvětlit, jak a proč si ptáci stavějí hnízda
- Děti bezpečně rozliší, který ze dvou předmětů je větší a který menší
- Děti dovedou vysvětlit, k čemu ptáci potřebují vodu

Vzdělávací obsah:

a) Když zaťuká posel jara

(Výstup: Děti dokáží rozpoznat jaro a zimu na základě 5 odlišných znaků
Děti bezpečně rozpoznají sněženku od dalších 5 květin na základě jejich charakteristických znaků.)

Rozhovor o jarní přírodě, práce s knihou

Jak příroda na jaře vypadá, jak se liší od zimy? Je rozdíl v oblékání?

Kdo jsou „poslové jara“ z říše rostlin i ptáků? Co dělají rostliny v zimě? Proč ptáci odlétají na zimu do teplých krajů? Které ptáky znáš? Které jsi viděl na zahradě školky?

Posel jara – sněženka – výtvarná činnost

Výroba sněženky z lahvičky od Actimelu a barevného papíru.

Básnička O sněžence

Sněženka

Kamarádí se sluníčkem,
co ji jarem budí.

Sněženka je její jméno, ví, že snížek studí.

Hlavičku ven vystrčila
i malinká bledule.

Po zimě už přišlo jaro,
příroda se raduje.

Pobyt venku

při procházce/na zahradě objevujeme první posly jara, vnímáme probouzející se přírodu, vyzkoušíme, jak voní hlína

b) Ptačí zpěv

(Výstup: Děti rozliší 5 zvuků pocházejících z přírody od 5 zvuků tvořených lidskou činností.)

Poznávání ptáků podle hlasu

poslech zpěvu ptáků z CD, určování ptáků podle hlasu

Trénink mluvidel

Jak si ptáčci povídají? (Dudek: Už du,du,du,du, Vrabec: Čim-ča-ra-ra, čim,čim,čim, co já nevíím, nepovím, Vlaštovička: Tři vidličky, tři vidličky)

Poslech zhudebněné básně Františka Halase – NÁVRAT a doprovod na nástroje

Vlaštovičky, vlaštovičky,

povídalky, švitořičky,
už nám z dálky jaro nesou,
na domov se celé třesou.

Prohlédly si, kde co leží,
hnízda, dvorky, špičky věží.

Pak spustily naříkání:
Tři vidličky chybí, páni.

Tři vidličky, tři vidličky,
pokřikují na lidičky.

Pobyt venku

Naslouchání ptačímu zpěvu

c) Ptačí hnízda

(Výstup: Děti dovedou vysvětlit, jak a proč si ptáci stavějí hnízda)

Kde ptáci bydlí – rozhovor, práce s obrázky

Kde ptáčkové bydlí, jak se jejich domečku říká a kde všude a z čeho si ho mohou postavit?

Pobyt venku

Hledání ptačích hnízd, zkoumání, z čeho je ptáčci postavili, sbírání materiálu na hnízdečka

Ptáček na hnízdě – výroba

Výroba ptáčka z papíru a hnízdečka s použitím přírodních materiálů.

d) Ptačí zrcátka

(Výstup: Děti dovedou vysvětlit, k čemu ptáci potřebují vodu.)

Básnička Jiřího Žáčka Kaluže, jednoduché vysvětlení odrazu na vodní hladině

Jiří Žáček – KALUŽE

Haló, děti, povězte mi,
jakpak je to s kalužemi?
To je krátká pohádka:
jsou to ptačí zrcátka.

poznávací činnost – jakou barvu má voda, vypadá, že je modrá (ale je to skutečně tak?), experiment s odrazu barevných papírů v nádobce s vodou

pobyt venku – pozorování ptáčků u louže – zda ji skutečně používají jako zrcátko nebo k jiným činnostem

e) Ten ptáček je takový, tamten zase makový

(Výstup: Děti bezpečně rozliší, který ze dvou předmětů je větší a který menší.)

Třídění ptáčků podle velikosti

s použitím obrázků velkého a malého hnízda, děti budou vyzvány, aby samy ve třídě našly a určily malé a velké věci

Písnička a pohybová hra

Čížečku, Čížečku, ptáčku maličký....

Ptáčci do hnízda – Děti běhají v kruhu a mávají rukama jako křídly, na zatleskání se vrací do předem určeného hnízda (jedno hnízdo pro všechny, nebo pro každého individuálně)

JARO

Integrovaný blok: Zvířata a jejich mláďata

Vnímáme a prožíváme období jara, pozorujeme proměny přírody. Všímáme si vztahů matek a jejich dětí. Jaro jako období mláďat využíváme k poznávání zvířat, především domácích, ale i lesních a jejich mláďat.

3. Vzdělávací cíle:

- Rozvoj a užívání všech smyslů (1. 1. c)
- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (1. 1.b)
- Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, rozvoj paměti a pozornosti (1. 2. 2. a)
- Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat (1. 2. 3.d)
- Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit (1. 2. 3.e)
- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.) (1. 3.c)

4. Očekávané výstupy:

- Děti vyrobí dárek pro svou maminku.
- Děti se naučí básničku pro maminku.
- Děti umí správně pojmenovat a přiřadit mláďata 5 domácích zvířat (pes, kočka, kůň, kráva, prase)
- Děti bezpečně poznají, které zvíře je domácí a které žije ve volné přírodě.
- Děti podle hmatu bezpečně rozeznají, co je měkké a co tvrdé.

5. Vzdělávací obsah:

a) Maminky a jejich děti

Povídáme si, kdo má koho rád. Jak se pozná, že maminka má ráda svoje děti? Necháme každému dítěti prostor pro vlastní vyjádření. Jaká je vaše maminka? Maminky budou mít svátek, co jim dáme za dárek?

Básnička pro maminku

Potěšíme maminku básničkou

Náš poklad

Princezna má závoj zlatý,
plný drahých kamínků,
ve skříni má zlaté šaty
na stříbrném ramínku.

Ať si je má, třeba troje!
My jsme, mami, bohatší:
ty jsi moje, já jsem tvoje –
my se máme nejradši!

(Ljuba Štíplová)

Vyrábíme dárek pro maminku – pracovní činnost

Prohlížíme si a ohmatáváme ovčí rouno. Povídáme si, jak ho získat a k čemu ho lze použít. Ukážeme dětem vlněné výrobky. Jaké je ovčí rouno (měkké, hebké, lehké apod.)? K čemu bychom ho rádi použili my?

Vyrábíme dárek – srdíčko pro maminku. Z „čistítka na dýmky“ vytvoříme tvar srdce. Poté ho omotáváme barveným ovčím rounem.

b) Zvířecí maminky a jejich děti

Ztracená mláďata

Rozmístíme po třídě obrázky zvířat. Zvířecí mláďata ztratila svoje rodiče. Pomůžeme jim je najít. Každý dostane obrázek jednoho mláďete a hledá po třídě jeho maminku.

Pojmenováváme zvířata a jejich mláďata. Opakujeme několikrát, zaměřujeme se na domácí zvířata.

Mají i zvířecí maminky rády svoje děti? Jak se to pozná?

Zvuky zvířat

Každý má za úkol předvést ostatním, jaký zvuk zvíře na jeho kartičce vydává. Rozdáme dětem znovu obrázky zvířat a jejich mláďat. Mají za úkol vydávat zvuky, které jsou typické pro jejich zvíře a hledat svou maminku/dítě podle hlasu.

Kde které zvíře bydlí

Děti si ponechají své kartičky a mají se rozdělit podle toho, zda bydlí na statku – domácí zvířata nebo v lese nebo u rybníka apod.

Hledáme zvířecí domečky – na zahradě

Společně pátráme po zvířecích obydlích – myší díra, krtinec, pavučina, ptačí hnízdo apod. Zvláště úspěšné by mělo být nadzvedávání kamenů – žížaly, brouci atp. Můžeme si také najít místa, kde si myslíme, že by se nějaké zvíře rádo schovalo – do trávy zajíc, do křoví třeba srnka, mezi kameny had. Nebo můžeme domečky pro zvířata sami stavět.

c) Zvířata jsou různá

Zvířecí rozcvička

Cvičíme pozice zvířat z jógy.

Pohybové hry se zvířecí tematikou

Na kočku a na myš. Zajíček v své jamce.

Co kdo nosí

Připravíme si pro děti řadu materiálů ze zvířecích „kabátů“. Např. peříčka, šupiny, ovčí rouno, šnečí ulity, hadí kůži, různá hmyzí křídla. Necháme dětem vše řádně ohmatat a říci, ke kterému zvířeti, který kabát patří. Povídáme si – co je měkké, co je jemné, křehké, tvrdé. Můžeme se zamyslet proč.

Ovečky z ovčího rouna – tvořivá činnost

Znovu si připravíme ovčí rouno a připomene si jeho vlastnosti. Je měkké? Hledáme věci, které jsou naopak tvrdé. Připravíme malé postavičky oveček z tvrdého kartonu. Každé dítě si vyrobí svou ovečku tak, že její tělo omotá kouskem rouna.

Ovečky na zahradě – venku

Hrajeme si s ovečkami. Pasou se, honí se, stavíme jim ohrádky, dáváme pít.

Doprovodný program – Toulcův dvůr – program Stateček s domácími zvířátky

JARO

Integrovaný blok: Velikonoce

Podpořit v dětech vnímání tradice a radost z očekávání něčeho výjimečného. Prožívání nastávajícího jara v souvislosti s oslavou jarních svátků.

6. Vzdělávací cíle:

- Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu (1.1.h)
- Rozvoj paměti a představivosti (1.2.2. a)
- Seznamování se s kulturním dědictvím (1.4.e)
- Rozvoj estetického vnímání (1.2.3.f)
- Rozvoj a užívání všech smyslů (1.1.c)
- Posilování přirozené zvědavosti (1.2.2.c)

7. Očekávané výstupy:

- Děti poznají 3 velikonoční atributy, ví, že Velikonoce jsou také svátky jara.
- Děti umí alespoň jednu velikonoční koledu.
- Děti bezpečně poznají červenou, modrou a zelenou barvu.
- Děti umí vyjmenovat alespoň 3 ingredience, ze kterých se dělá těsto na jidáše.
- Děti bezpečně rozpoznají smetanku lékařskou od dalších 5 květin na základě jejích charakteristických znaků.
- Děti umí vyjmenovat 3 zdravé potraviny.
- Děti dokáží seřadit jednotlivé fáze životního cyklu kuřete.

8. Vzdělávací obsah:

a) Chystáme se na Velikonoce

(výstup: Děti poznají 3 velikonoční atributy, ví, že Velikonoce jsou také svátky jara – zelená se tráva, umí alespoň jednu velikonoční koledu)

Hledáme velikonoční atributy

Poschováváme ve třídě velikonoční atributy (vejce, zajíčka, beránka, pomlázku, proutěný košík, řehtačky) Co tu máme dnes nového? Děti hledají, pak si o předmětech povídáme. K jakému svátku vše patří? Ukazujeme si další, povídáme si o symbolice. Podle Velikonoční knížky Terezy Říčanové a další literatury si připomínáme příběh Ježíše Krista, prohlížíme ilustrace, čteme krátké příběhy. Všimáme si, že příroda (naše zahrada) se proměňuje, probouzí, postupuje k jaru.

Společně postupně zdobíme školku

Do školky nosíme větvičky, vrbové proutky, jarní hrnkové květiny a začínáme velikonočně zdobit školku. Spolupracujeme s rodiči.

Malujeme květináčky pro oseníčko – výtvarná činnost

Děti si podle vlastní fantazie pomalují každý svůj květináček temperovými barvami (štětcem nebo houbičkou). Ať jsou barevné, veselé = jarní.

Sázíme oseníčko – Pobyt venku

K jaru a Velikonocům patří zelená tráva a obilí. Můžeme si ho vypěstovat? Co budeme potřebovat? Až ho zasadíme, jak se o něj starat? Co rostlina potřebuje, aby rostla (vodu, teplo – slunce, vzduch) Do již připravených květináčků sázíme osení, které pak vezmeme do třídy. Pamatujeme každý den na zalévání!

Velikonoční koledy

Společně se učíme velikonoční koledu, např. Hody, hody, doprovody, Já jsem malý koledníček. (koledovat budeme s rodiči na Velikonoční pondělí).

b) Velikonoční týden

(Výstup: děti bezpečně poznají červenou, modrou a zelenou barvu, Děti umí vyjmenovat alespoň 3 ingredience, ze kterých se dělá těsto na jidáše, Děti bezpečně rozpoznají smetanku lékařskou od dalších 5 květin na základě jejich charakteristických znaků, Děti umí vyjmenovat 3 zdravé potraviny)

Modré pondělí

Poznáváme modrou

Po domluvě s rodiči mají děti za úkol přijít tento den oblečení modře. Učitelky se naopak domluví a přijdou v červené a zelené. Kdo má jakou barvu? Pozorujeme všechny odstíny modré. Zkusíme vymyslet přirovnání – modrá jako nebe, pomněnky; zelená jako tráva, listy apod. Na Modré pondělí se nepracuje – hodně odpočíváme.

Co už kvete – pobyt venku

Kdo najde jaké květy. Zkusíme je pojmenovat. Kytičky netrháme – potrava včel. Ukážeme si i květy stromů a keřů, kterých si děti pravděpodobně nevšimnou. Pokusíme se najít kočičky nebo použijeme donesenou větvičku. (Připomeneme si Květnou neděli, připomeneme svěcení kočiček.) Proč se tak jmenují – sáhneme si. Proč si jich nenatrháme celou kytici? Důležitost kočiček – prvních květů pro včely. Jak se jmenuje strom, na kterém kočičky rostou?

Šedé úterý

Poztrácená vajíčka

Po třídě rozhodíme (schováme) kraslice – míčky. Barevná slepička, poztrácela barevná vajíčka, rozdělujeme podle barev. Zaměřujeme se na modrou, zelenou a červenou. Kdo najde šedou? Dnes máme šedé úterý. Co je šedé?

Zdobíme kraslice – výtvarná činnost

Připravíme si na proužky nastříhaný krepový papír. Kdo pozná barvy? Máme tady šedou? Barvíme vyfouknutá vajíčka krepovou technikou (překrýváme proužky krepového papíru, namočíme, po uschnutí papír sloupneme).

Řehťáčky na zahradě – sluchová hra

V některém koutě zahrady se schová dítě se řehťáčkou. Ostatní se ho se zavřenýma očima pokusí podle zvuku řehťáčky najít.

Škaredá středa

Mračení a úsměv – rozhovor

Co to je, když se někdo škaredí? Kdy a proč se mračíte? Zamračte se. A ukažte, jak se smějete. Kdy se smějeme? Co se nám líbí víc, když se lidé mračí nebo se smějí? Kdo se na škaredou středu mračí, ten se bude mračit celý rok. Proto se dnes na sebe budeme usmívat.

Pečeme jidáše

Vajíčko

Rozklepneme vajíčko. Prozkoumáme společně, z čeho se skládá. K čemu je žloutek (zárodek kuřátka, živiny, k čemu bílek – ochrana, skořápka – obal). Společně složíme jednotlivé etapy životního cyklu kuřete.

K čemu vajíčko používají lidé?

Poznáváme, z čeho se dělá těsto. Z přinesených surovin děti vybírají, co do těsta patří a co ne. Je zvykem péct na Velikonoce Jidáše. Vyprávíme si krátký příběh o Jidášovi. Z předem připraveného těsta děti tvarují každý 2 jidáše. (Dopečou učitelky ve školní kuchyni).

Zelený čtvrtek

Zelený čtvrtek – rozhovor

Rozložíme po zemi obrázky potravin. Děti ukazují, co rádi jedí. Zelený čtvrtek, má se jíst něco zeleného – dá nám to sílu. Vyberte, co zeleného je k jídlu. Dá nám to sílu, vitamíny, je to zdravé? Jaké jídlo je zdravé? K svačině máme jidáše, které jsme si upekli, a kousek zeleného salátu. Ukážeme si pomlázku. Víte, že nás má taky ozdravit? Jemné pošlehání má omladit, zajistit zdraví. Máme už zelené oseníčko?

Pomlázky – výroba

Jednoduchý proutek si ovážeme stužkou. Vybereme si barvu, která se nám líbí, a zkusíme ji pojmenovat. Proutek pak zapícheme do oseníčka, které si při odchodu vezmeme domů.

Zelená – venku

Co už je zelené? A co teprve bude zelené?

Co je pampeliška – smetanka lékařská

Pozorujeme pampelišku. Několik jich utrháme a zkoumáme – stonek, květ, listy. Proč se asi jmenuje smetanka (mléko teče ze stonku)? Proč je tak sytě žlutá (láká hmyz).

Velký pátek

Co je cenné – rozhovor

Dokázali byste říct, co to je poklad? Říkají někomu z vás rodiče, že jste jejich poklad? Proč? Co má velkou cenu? (peníze apod. x zdraví, kamarádi atd.) Máte také vy svůj poklad? O Velkém pátku se otevírá země, aby na krátkou dobu odhalila své ukryté poklady. Půjdeme pátrat po pokladu na naši zahradu.

Říkadlo

Učíme se krátké říkadlo – zaklínadlo

Horo, horo, otevři se a vydej něco z bohatství svého.

Na poklad – pobyt venku

V zahradě ukryjeme poklad (drobné dárečky, bonbony, zlaté čokoládové mince) a necháme děti, aby poklad hledaly. Říkáme přitom zaklínadlo. Poklad najdeme – jak si ho rozdělíme? Zkusíme se rozdělit spravedlivě.

Úterý po Velikonocích

Jak jsme prožili Velikonoce

Povídáme si, co jsme zažili o Velikonocích? Jak jsme koledovali a co jsme dostali? Co dříve dostávaly děti o koledě? Proč? (vajíčka jsou symbolem rodičího se života, je to velká dobrota, neměly tolik sladkostí).

Zopakujeme si velikonoční koledy.

Hra Pan čáp ztratil čepičku

Opakujeme barvy. Nezapomeneme na šedou.

LÉTO

Integrovaný blok: Kdo je krtek

Děti se seznamují s opravdovým krtekem, který se liší od toho, kterého znají z pohádek.

Dozívají se o jeho chování a životě, s místem, kde žije, s jeho potravou. Poučí se o jeho prospěšnosti v přírodě.

1. Vzdělávací cíle:

- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (1. 1b)
- Rozvoj a užívání všech smyslů (1. 1c)
- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) (1.2.2c)
- Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit (1. 2. 3e)
- Rozvoj kooperativních dovedností (1. 3. f)

2. Očekávané výstupy:

- Děti bezpečně odliší krtek od ježka na základě jeho charakteristických znaků.
- Děti znají základní údaje o krtekově životě, dokáží o něm říci 3 údaje.
- Děti ví o důležitosti krtek v systému přírody.
- Děti umí z modelíny vyválet váleček.

3. Vzdělávací obsah:

a) Krtčí život

Krtkův dům – venku

Najdeme v okolí školky krtinec. Diskutujeme s dětmi – kdo tady asi žije? Jak postavil tuhle hromádku? Najdeme ho uvnitř? Rozhrabeme krtinec a najdeme vchod do podzemní chodby, klacíkem zjišťujeme směr. Vysvětlujeme si, že krtinec není krtkův dům, že vzniká při vyhrabávání chodby, ve které pak krtek žije.

Jaký vypadá krtek

Představíme si, jak vypadají chodby, ve kterých krtek žije. Přivoníme si s dětmi k hlíně – takhle to voní v krtkově doupěti. Jak tam je (tma, vlhko, špína)? Ukážeme dětem plyšového krtka podle Z. Mülera. Vypadá takhle krtek? Co ano (černý krátký kožíšek, velké tlapky, delší čumáček) a co ne (velké oči). Doplníme obrázkem skutečného krtka. (Krtek žije pod zemí a, k tomu má krátké lopatkovité končetiny, výborný čich. Má špatný zrak a hustý kožíšek s krátkými chloupky.)

Stavíme krtčí hromádku

Na písku zkusíme společnými silami postavit obrovskou krtčí hromádku. Podaří se nám tak velká, aby se do ní mohlo jedno dítě schovat?

Zpíváme si

Metro pro krtky

J. Nohavica – poslech a zpěv

Prvá druhá třetí čtvrtá

na zahradě krtek vrtá,

Drápy má jak vývrtky,

vrtá metro pro krtky.

b) Krtčí oběd

Co to tady voní?

Krtek se orientuje především čichem a hmatem. Připravíme dětem malou čichovou hádanku. Rozpoznávají čichem několik vůní (hlína, skořice, okurka apod.) Následně i hádanku hmatovou.

Labyrint s krtčí tematikou

Hledáme každý sám cestu v labyrintu na papíře. Tak jsou spleť i krtkovy chodby.

Hra na krtka – venku

Krtek se orientuje sluchem, hmatem a čichem. Děti se zavázanýma očima prolézají připravenou dráhu – křoví, tunel, trasa z lana. Reflexe – jaké to je bez použití zraku?

Restaurace pro zvířata

Připravíme si několik papírových „talířů“ s obrázky potravy pro zvířata. Který by si objednal pan krtek? (nezapomeneme, že kromě žížal se krtek živí i hmyzem) Jaké zvíře by si rádo objednalo ostatní talíře?

Hra na krtka a žížaly

Jedno dítě je krtek – má zavázané oči a hledá rukama v okolí žížaly – ostatní děti.

Krtkova dobrodružství – video

Po obědě pustíme dětem jeden z Krtkových příběhů od Z. Milera – některý, kde vystupuje také ježek.

c) Žížaly

Krtek a ježek

Koho měl za kamaráda krtek v naší pohádce? Mohou se opravdu potkat? Porovnááme ježka a krtka / Co mají stejné a v čem jsou jiní?

Je krtek užitečný?

Každé zvíře má v přírodě svůj úkol, i krtek. Lidem se nelíbí, že ničí trávníky a zahrádky, ale krtek odstraňuje ze zahrádek škodlivý hmyz.

Modelujeme žížaly – pracovní činnost

Dozvěděli jsme se, že krtek jí žížaly. Zkusíme je modelovat z modelíny. Válíme válečky. Žížalky si vystavíme. Kdo ještě jí žížaly?

Plazíme se jako žížala

Plazíme se jako žížaly, doprovodíme básničkou.

*Žížalička lezla líně, lezla, lezla po pěšině
lezla, lezla, to si dala, na uzel se zavázala.*

Hledáme žížaly – na zahradě

Hledáme žížaly, nejlépe po dešti, nebo pod kameny. Pozorujeme žížaly, jak se pohybují, jakou mají barvu.

Co dělají žížaly

Několik žížal a umístíme i s hlínou do lahve a zasypeme listím. Zakryjeme černým papírem, a za čas papír odstraníme a sledujeme únik žížal ze světla. Vidíme, že žížaly přeměňují rostlinné zbytky na humus a jejich chodbičky přivádějí ke kořenům rostlin vzduch. Zajišťují úrodnou půdu, i ony jsou v přírodě důležité.

LÉTO

Integrovaný blok: Jak žijí stromy

V integrovaném bloku seznamujeme děti s životem stromů a jejich prostřednictvím s růstem v přírodě vůbec.

1. Vzdělávací cíle:

- Rozvoj a užívání všech smyslů (1. 1. c)
- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních (2. 1. a)
- Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, rozvoj paměti a pozornosti (2. 2. a)
- Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem, podpora a rozvoj zájmu o učení (1. 2. 2. d)
- Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu (1. 5. a)
- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách (1. 5. f)
- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti s přírodou (1. 5. h)
- Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí - spolupracovat, spolupodílet se (1. 4. b)

2. Očekávané výstupy:

- Děti dokáží jmenovat 3 předměty vyrobené ze dřeva.
- Děti bezpečně rozeznají 3 části stromu – koruna, kmen, kořeny.
- Děti bezpečně rozliší jehličnatý a listnatý strom.
- Děti bezpečně poznají kontejner na papír a dokáží vyjmenovat 3 věci, které do něj patří.
- Děti dokáží odpovědět na otázku, z čeho vyroste strom a co k tomu potřebuje.

3. Vzdělávací obsah:

a) Stromy jsou živé - rostou

Kořeny – kmen – koruna

Povídáme si s dětmi nad přírodními materiály souvisejícími se stromem – kůra, větvičky, šišky, listy, ovocné plody. Jak k sobě jednotlivé předměty patří?

K velkému obrázku stromu přiřazujeme, ke které části, co patří. U stromu rozlišujeme kořeny, kmen a korunu. K čemu jednotlivé části stromům slouží? Skládáme puzzle strom (kořeny, větve, listí, pupeny, ovoce)

Části stromu – pohybová hra

Učitelka na přeskáčku vyvolává části stromu, děti se snaží vyjádřit správnou část stromu postojem-pohybem. Větve – vzpažit, kmen – stoj spatný, připažit, kořeny – roznožit, dotknout se rukama špiček prstů, koruna – ve stoji spojit paže tvořící kruh nad hlavou, listy – v upažení třepat dlaněmi, jehličí – třepat prsty, kůra – zatahat za oblečení.

Narodil se strom

SEMÍNKO

Nejdřív malé semínko,
povyrostlo malinko.
Rostlo, rostlo, čím dál více,
až z něj byla borovice.

Kde se vzalo semínko, z čeho vyrostl strom? Použijeme montessori pomůcku (Životní cyklus fazole) – abychom demonstrovali růst rostlin.

Ukazujeme si různé plody stromů a říkáme si, ke kterému stromu patří. Přiřazujeme plody k obrázkům stromů.

Klíčíme kaštiny a žaludy

Kaštan nebo žalud položíme na vlhkou vatu, na jinou položíme kamínek podobného tvaru a pozorujeme. – Na počátku byly obě věci stejné, v kaštanu je však ukryt život, k probuzení života bylo třeba vlhka a tepla. Nejdříve ze semene vyrostl kořen, kterým se budoucí rostlina uchytí v zemi, pak vyrůstá stonek a listy. Zkusíme zasadit.

Sázíme – venku

Společně si připravíme malý záhonek. Děti pracují s malým dětským zahradnickým náčiním. Okopávají, hrabou. Na záhonek si zasadíme semínka – hrášky, mrkev apod. O semínka se musíme starat – zalévat, odstraňovat plevel.

Který strom se mi líbí – venku

Na zahradě se rozběhneme, každý si vybere strom, který se mu líbí. Umí říct proč? Zkoumáme stromy hmatem a čichem. Můžeme jim pošeptat tajemství. Pokaždé, když přijdeme na zahradu, jdeme své stromy pozdravit. Sledujeme, zda náš strom poskytuje útočiště nějakému živočichovi.

b) Různé stromy

Rozhovor nad obrázky

Na dvou obrázcích např. jabloň a smrk hledáme rozdíly. Který z nich je jehličnatý? Známe další jehličnany? Jaké znáte listnáče? Doprovodíme obrázky.

Další obrázek – listnatý strom v různých ročních obdobích. Poznáte, v jakém ročním období strom vypadá právě takhle. Povídáme si, jak se strom mění. Co se děje s listnatým stromem v zimě?

Společná koláž – pracovní činnost

Z materiálu, který jsme nasbírali na zahradě a při procházkách, lepíme společně koláž stromu.

Hra na stromy

Když strom vyrostе, drží se kořeny pevně v zemi. Zahrajeme si na stromy. Postavíme se pevně, ruce zvedneme jako větve. Hýbeme se jako: strom ve větru, ve vánku, ve vichřici. Doprovodíme říkankou:

STROM

Roste, roste stromeček, na něm spousta větviček,
větvičky se hýbají, se stromečkem kývají.
Vítr fičí, fičí, celý les nám zničí!

Poznáváme plody stromů po hmatu

V látkovém pytlíku máme schované plody stromů. Po hmatu poznáváme šišky, jablíčka, ořechy apod.

Lezeme na strom

Trénujeme na žebřinách „lezení na strom“, lezu, kam umím a odkud se sám dostanu. Následně vyzkoušíme na zahradě – jen pod dohledem, zásady bezpečnosti! (proč nemůžu výše, co se mi může stát)

c) Stromy a lidé

Povídáme si o „svých“ stromech

Jak se má váš strom? Jaký je? K čemu slouží zvířatům? A k čemu lidem? (stín, kyslík, je hezký atp.) Lidé stromy i kácují – proč? Co se dá ze stromu vyrobit? Najdeme takové věci ve školce? Najdi 3 předměty vyrobené ze dřeva. Najdi 3 předměty z papíru. Z čeho se vyrábí papír?

Kůra a list „našeho“ stromu – frotáž – na zahradě

Tenčí papír položíme na kmen „našeho“ stromu a přejíždíme po něm voskovkou (naplocho). Vznikne nám otisk kůry. Stejně pracujeme s listem. Otisky všech stromů si vystavíme, porovnááme.

Šetříme stromy – na zahradě

Posadíme se pod stromy. Jak se nám tu líbí? Ukážeme si obrázky krajiny bez stromů. Co je tu divného? Můžeme i my děti zachránit nějaké stromy? Povídáme si o šetření papírem a recyklaci.

LÉTO

Integrovaný blok: Včela

Seznamujeme děti postupně s životem včely a s její důležitostí v přírodě a s užitečností pro člověka. Zaměřujeme se na spolupráci kolektivu.

1. Vzdělávací cíle:

- Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví a bezpečí prostředí (1. 1. g)
- Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému) (1. 2. 2. a)
- Rozvoj kooperativních dovedností (1. 3. f)
- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách (1. 5. f)
- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.) (1. 3. c)

2. Očekávané výstupy:

- Děti dokáží popsat, jak vzniká med a jakou má chuť.
- Děti dokáží vysvětlit, co má v úle za úkol královna a co dělnice.
- Děti umí ve správném pořadí srovnat jednotlivé etapy životního cyklu včely.
- Děti umí odpovědět na otázku čím se včela brání a proč i malá včelka dokáže ubránit svůj úl.

3. Vzdělávací obsah:

a) Pilná včela

Sběr nektaru

Po třídě rozmístíme různobarevné papírové kytičky. Děti mají za úkol posbírat co nejvíc od určité barvy. Doprovodíme básničkou Včelka. Pochválíme, kolik toho nasbíraly, použijeme slovní obrat „pilný jako včelka“.

Včelka

Včelka létá sem a tam, od fialky k růžičkám.

Od růžiček v bílý květ, všude sbírá sladký med.

Med

Ukážeme dětem láhev medu. Kdo pozná, co to je?

Za to, jak děti pěkně sbíraly kytičky, budou odměněni každé trošičkou medu. Ptáme se, jakou má chuť. Kde se med bere? Jak ho včely vyrábí (z nektaru – šťáva z květů).

Pozorujeme včely – venku

Společně hledáme rostlinu, jejíž květy lákají včely. Pozorujeme, jak včela vypadá, jak sbírá nektar, jak dlouho jí to trvá, zda je na ní vidět pyl atd. Připomeneme si – být pilný jako včelka.

b) Včelí úl

Včelí život

Ukážeme dětem jednotlivé fáze života včely (Montessori pomůcka). Srovnáme je společně správně za sebou. Vyprávíme si o životě v úle, kdo má co na starost – královna a dělnice. Prohlížíme si obrázky ze života včel.

Včelí vosk – pracovní činnost

Rozdáme dětem plátky včelího vosku. Vyzveme se, ať si je prohlédnou, přivoní k nim a ať z nich zkusí modelovat podle vlastní fantazie. Vosk je nutné nejprve trochu zahřát v dlaních. Další den můžeme z vosku vyrábět i svíčky.

Sběr medu – venku

Po zahradě je rozmístěno několik nádob s vodou. Uprostřed je velký kyblík. Každé dítě má svou malou nádobku (případně injekční stříkačku) a děti mají za úkol společně nanosit určité množství vody (ryska). Následně pochválíme pilné včeličky a promluvíme o tom, za jak dlouho jsme naplnili společně a jak dlouho by trvalo, kdyby vodu nosil jen jeden. Zdůrazníme spolupráci včel.

a) Důležitost včel

Včelí žihadlo

Už někoho z vás bodla včela? Bolelo to? Co jste dělali? Proč včela bodne a co se s ní potom stane (obrana, v ráně zůstane žihadlo a včela zahyne). Včela je malý tvor, který se dokáže bránit i před mnohem většími živočichy. Je statečná, brání nejen sebe, ale i svůj úl.

Statečné včelky – dramatizace

Představte si, že jste malá včelka. Máte svůj úl (určíme nějaké místo – skrýš), do kterého každý den snášíte nektar (třeba papírové kytičky, ně kterých jsou položena papírová kolečka). Děti (a jedna paní učitelka) nosí nektar - kolečka do úlu. Najednou přichází medvěd (druhá paní učitelka), chce si pochutnat na sladkém medu. Včelky pozor, nebezpečí, všechno vám sní a pro vaše dětičky nic nezbyde! Medvěd se blíží k úlu a snaží se do něj dostat. Co uděláme? (Děti by měly samy přijít na to, že na medvěda zaútočí žihadly, pokud ne, paní učitelka je k tomu dovede.) Všechny včelky bodají medvěda, až uteče. Společná reflexe – pochvala všech včelek za statečnost, zdůraznění kooperace a velké síly kolektivu.

Hledáme pyl – na zahradě

Na zahradě pozorujeme včely. Všimáme si, zda jsou od pylu. Na některých květech si sami prstem setřeme pyl. Vidíme, že je to jemný žlutý prášek. K čemu je? Vysvětlíme si názorně – předvádíme. Včelka přilétá na květ, saje nektar, umaže se od pylu. Letíme na jiný květ, sbíráme nektar, znovu se umažeme od pylu. Pyl se mísí – díky tomu může vzniknout plod. Bez včelek bychom neměli jablka, hrušky, třešně atd. Rostliny by neměly semena a nemohly by růst dál (např. pampelišky – můžeme si ukázat chmýříčka).

Doprovodná akce

Program Včelí království, Lesy hl. města Prahy

LÉTO

Integrovaný blok: Slunce

Integrovaný blok seznamuje děti s významem slunce pro životy lidí i život v přírodě. Co nám Slunce dává? Proč je důležité? Může být nebezpečné? Děti se učí rozpoznávat jednotlivé druhy počasí.

4. Vzdělávací cíle:

- Rozvoj a užívání všech smyslů (1. 1. c.)
- Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví (1. 1. b)
- Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu (1. 1. h)
- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování) (1. 2. 2. c)
- Rozvoj řečových schopností, jazykových dovedností (1. 2. 1. a)

5. Očekávané výstupy:

- Děti bezpečně odliší teplé a studené.
- Děti umí vyjmenovat alespoň 3 věci, na které by neměly zapomenout, když je venku slunce a velké teplo
- Děti umí zazpívat písničku o sluníčku.
- Děti chápou rozdíly ve sluneční aktivitě v jednotlivých ročních obdobích.

6. Vzdělávací obsah:

Po celou dobu integrovaného bloku na téma slunce sledujeme počasí a slunce. Je slunce vidět? Pokud ne, co ho zakrývá? Pokud ano, jakou má slunce barvu?

a) slunce hřeje

Poznáváme teplé a studené

Připravíme si led a teplou vodu v hrnečku. Děti hmatem poznávají, co je teplé a co studené. Pak třídíme předměty na obrázcích – teplé – slunce, oheň, topení, kouřící hrnek x studené – vločka, zmrzlina, sněhulák. Co je teplé a co studené. Povídáme si o sluníčku. Slunce je hvězda (obrovská koule plná žhavých plynů). Je stejná jako ty, které vidíme na noční obloze, jen je k nám mnohem blíže, a proto se nám zdá větší než ty ostatní.

Je pro nás slunce důležité? Proč? Protože je tak blízko, přináší nám teplo a světlo, které potřebujeme k životu.

Jak sluníčko vypilo štěňátku vodu – četba

Čtete si příběh I. Hercíkové a Z. Milera – Jak sluníčko vypilo štěnátku vodu (z knížky O zvědavém štěňátku)

Výtvarná aktivita – jakou má sluníčko barvu:

Prohlížíme si fotografie Slunce. Pozorujeme jeho barvy. Zkoušíme je pojmenovat.

Na kruh vystřižený z bílého tuhého papíru společně nanášíme různé odstíny oranžové, červené a žluté. Poté okraje proděrujeme a dotvoříme paprsky z textilních odstřížků, maší, vlny.

Písnička

Hřej, sluníčko, hřej: jednoduché taneční útvary, rozptýlená skupina. Rytmičkový doprovod: triangl, hudební nástroje.

Hřej, sluníčko, hřej
Hory, doly, krej,
Povyskoč si vejše,
Na té naší střeše
Kolo udělej

Hřej, sluníčko, hřej
Hory, doly, krej,
Ukaž ty mně v tu stranu,
Kam já se dostanu,
Kde je můj milej.

Pokus – venku

Uskutečníme dva pokusy se sluníčkem:

1. Sledujeme vyšisování barev slunečním zářením – barevný krepový papír dáme na slunce a na něj položíme vystřižené šablony sluníčka. Co a proč se stane.
2. Sledujeme, jak slunce hřeje. Jeden tmavý namočený šátek položíme na slunce, druhý do stínu. Pozorujeme, který rychleji uschne. Proč?

Honička slunce a vločka – venku:

Učitelka si vezme loutku nebo obrázek sluníčka. Děti budou představovat sněhové vločky. Učitelka sluníčkem děti honí, když se sluníčko dotkne vločky, tak se vločka rozpustí – dítě si sedne na zem.

b) slunce mění roční období

Máte rádi sluníčko? Proč? Co můžeme dělat, když sluníčko svítí a hřeje?

Připravíme si 4 obrázky sluníčka a 4 obrázky výjevů z jednotlivých ročních období (kniha :
Slunce jarní: světle žluté, s krátkými paprsky, obličej – otvírají se oči, ústa se začínají usmívat
Letní: sytě žluté, dlouhé paprsky, obličej sluníčka – velké otevřené oči a velký úsměv.
Podzimní: světlejší s kratšími paprsky, obličej sluníčka – oči se přivírají, ústa naznačují zívání.
Zimní: skoro bílé bez paprsků, obličej sluníčka – oči zavřené, ústa rovná.
Přiřaďte k jednotlivým obdobím roku správná sluníčka. Jak se jednotlivá slunce liší? Kdy je můžeme vidět? Proč se vzhled sluníčka mění? Co děláme na jaře, v létě, na podzim, v zimě? Jaké je v jednotlivých obdobích počasí?

Hrajeme si na sluníčko – pohybová hra

Protáhnutí:

Slunce na jaře – protahování celého těla.

Slunce v létě – stoj, paprsky – pravá paže ukazuje nahoru, levá dolů, vyměnit, do stran, předpažit, zapažit.

Slunce na podzim – klek, paprsky – paže pokrčené v lokti, dlaně v pěst položit na hrudník a střídání paží nahoru a dolů, doleva a doprava.

Slunce v zimě – leh bez dalšího pohybu.

Jdeme se opalovat – venku

Předem se připravíme, že se půjdeme ven opalovat. Jako u moře. Co budeme potřebovat? Deky, kloboučky, brýle, opalovací krém a také pití. Uspořádáme velké společné opalování, mažeme se krémem, povídáme si proč. Jak sluníčko škodí?

(na téhle „velké“ výpravě můžeme dětem dopřát malou zmrzlinu. Jaká je, teplá nebo studená?)